

Občanský a společenskovední základ

Maturitní témata 2014/2015

1. **Filosofie jako věda, antická filosofie**

Vysvětlení definice filosofie, etymologie slova
Podmínky vzniku filosofie, vztah filosofie a mýtu
Jednotlivé filosofické vědy
První filosofové – Milétská škola, Herakleitos
Sokrates, Platon-charakteristika platónských idejí
Aristotelova filosofie

2. **Ideologie**

Co to jsou ideologie, vysvětlete jejich funkci
Nacionalismus, fašismus
Liberalismus, konzervatismus, socialismus
Anarchismus, komunismus
Fašismus, Rasismus
Enviromentalismus
Křesťanská sociální nauka

3. **Mezinárodní vztahy**

Politologická disciplína
Ozbrojené síly, mírová řešení, válečný stav
OSN
NATO
Rada Evropy a ostatní mezinárodní organizace

4. **Evropská integrace**

Důvody a význam evropské integrace, výhody integrace
Evropská unie – její vznik, vývoj do dnešní podoby, cíle EU, nejdůležitější dokumenty a orgány EU
Začlenění České republiky do EU

5. **Sociologie jako věda**

Vysvětlete co je sociologie, stanovte předmět jejího zkoumání
Funkce sociologie
Socializační proces (jednotlivé fáze), vliv na kontinuitu společenského vývoje
Sociální struktura

6. **Filosofie křesťanského starověku a středověku**

Vznik křesťanské filosofie
Svatý Augustin – vysvětlit návaznost na Platona
Dílo O Boží Obci
Scholastika
Tomáš Akvinský – vysvětlit návaznost na Aristotela
Tomistická filosofická škola

7. **Trh, tržní ekonomika**

Ekonomické subjekty, ekonomické systémy
Tržní mechanismus – nabídka, poptávka, cena
Dokonalá a nedokonalá konkurence
Úloha státu v tržní ekonomice

- 8. Metafyzikové 17. a 18. století**
Renesance a její vliv na filosofii
Filosofie racionalismu – Descartes, Spinoza, Leibnitz
Filosofie empirismu – Hobbes, Locke, Berkley
Francouzské osvícenství, Encyklopedisté
Filosofie I. Kanta
- 9. Základy finanční gramotnosti**
Hospodaření domácnosti, osobní aktiva a pasiva
Půjčky a úvěry
Spoření, pojištění
Možnosti investování
- 10. Filosofie 19. a 20. století**
Filosofie německého idealismu – Hegel, Marx
Filosofie pozitivizmu – Comte
Filosofie iracionalismu – Schopenhauer, Nietzsche
Filosofie pragmatismu, fenomenologie
Filosofie existencialismu, strukturalismu
- 11. Národní hospodářství**
Výkonnost národního hospodářství
Hospodářský cyklus
HDP, inflace, nezaměstnanost, platební bilance
- 12. Volby a volební systémy**
Formy přímé a nepřímé demokracie
Popište většinový a poměrný volební systém v ČR
Parlamentní volby, krajské a komunální volby, prezidentské volby
Politické strany, rozdíl mezi pravicí a levicí
Politický pluralismus
- 13. Podnik, podnikání, podnikatel**
Definice podniku, podnikání podle Obchodního zákoníku
Znaky podnikatele, povinnosti podnikatele
Podnikatelský plán, založení podniku, zrušení a zánik podniku
Právní formy podnikání, jejich výhody, nevýhody
- 14. Ústava**
Místo ústavy v právním řádu
Princip brzd a rovnovah
Český ústavní vývoj
Listina základních práv a svobod
Ústava ČR
- 15. Psychologie jako věda**
Charakterizujte, čím se zabývá psychologie
Psychologické školy (19. a 20. století)
Psychologické discipliny
Psychické jevy
- 16. Vývoj sociologie**
Důvody vzniku sociologie
A. Comte jako zakladatel sociologie
Klasické období – velké teoretické systémy

- 17. Peníze, bankovní soustava**
 - Vznik peněz
 - Formy peněz, jejich funkce
 - Centrální banka, činnost obchodních bank (bankovní operace)
 - Finanční trhy, cenné papíry

- 18. Sociologie moci**
 - Weber a jeho pojetí moci
 - V. Pareto a jeho pojetí moci
 - Autorita
 - Sociální skupiny
 - Davy a davové chování

- 19. Osobnost a její psychická struktura**
 - Vysvětlete pojem osobnosti
 - Vývojová stádia osobnosti a jejich specifika
 - Psychické vlastnosti

- 20. Hospodářská politika státu**
 - Fiskální politika, státní rozpočet
 - Daňová soustava
 - Sociální politika státu

- 21. Sociálně patologické jevy**
 - Kriminalita
 - Sociální deviace
 - Sociální dopady ústavní péče
 - Nezaměstnanost jako sociální problém
 - Šikana

- 22. Soustava psychologických disciplin**
 - Teoretické a praktické discipliny
 - Zátěžové situace
 - Poruchy chování
 - Poruchy příjmu potravin

- 23. Člověk ve sféře práce**
 - Práce a pracovní síla
 - Trh práce, úřad práce
 - Mzda a její formy
 - Povinné odvody a srážky ze mzdy

- 24. Poznávací procesy**
 - Vysvětlete, co je učení, myšlení, paměť, vnímání
 - Druhy učení
 - Programové vyučování
 - Poruchy učení